

## OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA MIENIA W TRANSPORCIE (CARGO)

ustalone uchwałą Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej  
nr UZ/7/2020 z dnia 10.01.2020 r.



Informacje, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej:

| Rodzaj informacji  | Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy  |
|--|---|
| Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń  | OWU: § 1 ust. 5, § 2, § 3, § 5, § 6, § 11, § 13 ust. 1–3, 5–6, 8–9, 10–11, § 14, § 15 ust. 4<br><br>Klauzule dodatkowe:<br>Klauzula nr 1: ust. 1<br>Klauzula nr 2: ust. 1<br>Klauzula nr 3: ust. 1–2<br>Klauzula nr 4: ust. 1–2<br>Klauzula nr 5: ust. 1<br>Klauzula nr 6: ust. 1–2<br>Klauzula nr 7: ust. 1–4<br>Klauzula nr 8: ust. 1–2   |
| Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia | OWU: § 1 ust. 5, § 2, § 3 ust. 3, § 4 ust. 7–8, § 5 ust. 9, § 7, § 8, § 11, § 13 ust. 4, 6–9, § 14 ust. 6–12, § 15 ust. 5, § 17 ust. 3, § 18, § 19<br><br>Klauzule dodatkowe:<br>Klauzula nr 1: ust. 2–3<br>Klauzula nr 2: ust. 2–3<br>Klauzula nr 3: ust. 2<br>Klauzula nr 4: ust. 2<br>Klauzula nr 5: ust. 2–4<br>Klauzula nr 6: ust. 3–5<br>Klauzula nr 7: ust. 3–6<br>Klauzula nr 8: ust. 2–4 |

## POSTANOWIENIA OGÓLNE

### § 1

1. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia mienia w transporcie (cargo), zwane dalej „OWU”, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia mienia w transporcie zawieranych przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółkę Akcyjną, zwaną dalej „PZU”, z osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą, osobami prawnymi oraz jednostkami organizacyjnymi niebędącymi osobami prawnymi, zwanymi dalej „ubezpieczającym”.
2. W porozumieniu z ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą zostać wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w OWU. Postanowienia te powinny być sporządzone na piśmie.
3. PZU zobowiązany jest przedstawić ubezpieczającemu różnicę między treścią umowy ubezpieczenia a OWU w formie pisemnej przed zawarciem umowy ubezpieczenia. W razie niedopełnienia tego obowiązku PZU nie może powoływać się na różnicę niekorzystną dla ubezpieczającego lub ubezpieczonego. Przepisu nie stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych w drodze negocjacji.
4. W razie wprowadzenia do umowy ubezpieczenia postanowień i klauzul dodatkowych lub odbiegających, OWU mają zastosowanie w zakresie nieuregulowanym tymi postanowieniami.
5. W sprawach nieuregulowanych w OWU lub umowie ubezpieczenia, do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie odpowiednie przepisy Kodeksu cywilnego, Kodeksu morskiego, Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.

## DEFINICJE

### § 2

W rozumieniu OWU użyte niżej określenia oznaczają:

- 1) **awaria wspólna** – nadzwyczajne poświadczenia lub wydatki poniesione rozmyślnie i rozsądnie w celu zachowania mienia zagrożonego niebezpieczeństwem podczas wspólnego przedsięwzięcia morskiego;
- 2) **deszcz nawalny** – opad deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 3 ustalony przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, zwany dalej „IMIGW”; przy braku możliwości uzyskania odpowiednich informacji z IMIGW wystąpienie deszczu nawalnego stwierdza się na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania bądź w bezpośrednim sąsiedztwie;
- 3) **dewastacja** – umyślne zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia przez osoby trzecie;
- 4) **dzień roboczy** – dzień tygodnia od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy;
- 5) **eksplozja** – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników, za spowodowane eksplozją uważa się szkody polegające na:
  - a) rozdarciu ścian tych naczyń lub zbiorników w takich rozmiarach, iż wskutek ujęcia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień,
  - b) uszkodzeniu wewnętrznej powłoki tych naczyń lub zbiorników,
  - c) implozji w postaci uszkodzenia tych naczyń lub zbiorników, w tym aparatów próżniowych, ciśnieniem zewnętrznym;
- 6) **faktura** – faktura VAT, rachunek lub inny dokument potwierdzający wartość ubezpieczonego mienia (np. nota księgowa);
- 7) **franszyza redukcyjna** – ustalona w OWU lub w umowie ubezpieczenia wartość kwotowa, procentowa lub procentowo-kwotowa, o jaką będzie pomniejszana wysokość każdego uszkodzowania, zgodnie z postanowieniami OWU; franszyza redukcyjna ma zastosowanie do każdego wypadku ubezpieczeniowego w odniesieniu do jednego środka transportu;
- 8) **grad** – opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu;
- 9) **handel obwoźny** – sprzedaż przewożonego mienia prowadzona bezpośrednio ze środka transportu na trasie transportu własnego;
- 10) **huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 13,8 m/s, ustalanej przez IMIGW, którego działanie wyrządza masowe szkody;

w przypadku braku możliwości uzyskania opinii IMIGW wystąpienie huraganu stwierdza się na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania lub bezpośrednim sąsiedztwie;

- 11) **jednostkowa umowa ubezpieczenia** – umowa ubezpieczenia mienia zawarta na czas trwania transportu jednej przesyłki towarowej, z miejsca określonego w umowie ubezpieczenia jako miejsce rozpoczęcia transportu do miejsca określonego w umowie ubezpieczenia jako miejsce zakończenia transportu;
- 12) **kradzież mienia** – zabór mienia przez sprawcę w celu przywłaszczenia;
- 13) **kradzież mienia wraz ze środkiem transportu** – nie posiadający znamion rabunku zabór przewożonego mienia przez sprawcę w celu przywłaszczenia z jednoczesnym dokonaniem zaboru środka transportu w celu przywłaszczenia, w tym czasowego;
- 14) **kradzież z włamaniem** – zabór przewożonego mienia w celu przywłaszczenia, którego sprawca dokonał z zamkniętego środka transportu lub lokalu, po usunięciu przy użyciu siły lub narzędzi istniejących zabezpieczeń lub otworzeniu zabezpieczeń kluczem podobionym albo innym narzędziem albo kluczem oryginalnym, który sprawca zdobył przez kradzież z włamaniem albo w wyniku rabunku;
- 15) **lawina** – gwałtowne osuwanie się lub staczanie mas śniegu, lodu, skał, kamieni lub błota ze zboczy górskich;
- 16) **obrotowa umowa ubezpieczenia** – umowa ubezpieczenia mienia określonego rodzaju, zawarta na czas trwania wszystkich transportów dokonywanych w okresie ubezpieczenia, w odniesieniu do których ubezpieczający ponosi ryzyko transportowe lub w odniesieniu do których obowiązek ubezpieczenia spoczywa na ubezpieczającym zgodnie z ustaleniami kontraktu handlowego; do umów obrotowych nie należą umowy ubezpieczenia generalnego, o których mowa w Kodeksie morskim;
- 17) **obrót towarowy** – łączna wartość mienia przewiezionego w okresie ubezpieczenia, objętego odpowiedzialnością PZU;
- 18) **osuwanie się ziemi** – nie spowodowane działalnością ludzką zsuwanie się ziemi po skarpie lub stoku;
- 19) **powódź** – zalanie terenów wskutek:
  - a) podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących lub stojących,
  - b) sztormu i podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych (cofka),
  - c) spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich lub falistych;
- 20) **pożar** – działanie ognia, który przetestował się poza palenisko albo powstał bez paleniska i rozprzestrzenił się o własnej sile;
- 21) **przesyłka towarowa** – mienie stanowiące przedmiot transportu dokonywanego na podstawie jednej umowy przewozu lub na podstawie jednej faktury albo innego dokumentu towarzyszącego mieniu w czasie transportu;
- 22) **rabunek** – zabór przewożonego mienia w celu przywłaszczenia dokonany:
  - a) przy użyciu przemocy fizycznej, groźby jej natychmiastowego użycia bądź w wyniku działania w inny sposób bezpośrednio zagrażający życiu lub zdrowiu ubezpieczającego, ubezpieczonego lub osób u nich zatrudnionych albo działających w ich imieniu lub na ich rzecz,
  - b) z doprowadzeniem do nieprzytomności lub bezbronności ubezpieczającego, ubezpieczonego lub osób u nich zatrudnionych albo działających w ich imieniu lub na ich rzecz dla pokonania ich oporu przed wydaniem ubezpieczonego mienia;za rabunek uważa się również przypadek, kiedy sprawca postępuje w sposób opisany w lit. a lub b bezpośrednio po dokonaniu kradzieży mienia, w celu utrzymania w posiadaniu zabranego mienia;
- 23) **ryzyko transportowe** – ryzyko poniesienia szkody w czasie transportu;
- 24) **sanjke** – ograniczenia nakładane przez upoważnione organy, w szczególności z inicjatywy Unii Europejskiej, Organizacji Narodów Zjednoczonych lub innych organów społeczności

- międzynarodowej, Stanów Zjednoczonych Ameryki lub Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, w tym:
- a) finansowe lub ekonomiczne restrykcje w stosunku do określonych państw lub obywateli tych państw (embargo),
  - b) środki ograniczające wobec osób, podmiotów, grup zorganizowanych, reżimów, rządów, państw (sankcje sensu stricto).
- 25) **szkoda** – uszczerbek majątkowy polegający na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu ubezpieczonego mienia powstały wskutek zajścia wypadku ubezpieczeniowego;
- 26) **środek transportu:**
- a) pojazd drogowy lub pojazd drogowy wraz z dopuszczalną obowiązanymi przepisami ilością przyczep lub nacpez – w odniesieniu do transportu drogowego,
  - b) skład kolejowy – w odniesieniu do transportu kolejowego,
  - c) samolot lub inny statek powietrzny przeznaczony do przewozu ładunków drogą powietrzną – w odniesieniu do transportu lotniczego,
  - d) barka, ponton lub zespół połączonych ze sobą barek lub pontonów – w odniesieniu do transportu wodnego śródlądowego,
  - e) statek – w odniesieniu do transportu morskiego;
- 27) **transport** – przewóz ubezpieczonego mienia z miejsca określonego w umowie ubezpieczenia jako miejsce rozpoczęcia transportu do miejsca określonego w umowie ubezpieczenia jako miejsce zakończenia transportu przy użyciu jednego lub kilku środków transportu; transportem nie jest jakiegokolwiek przemieszczanie mienia w granicach tej samej nieruchomości;
- 28) **transport inny niż morski** – transport wykonywany środkami transportu lądowego (drogowego i kolejowego), lotniczego lub wodnego śródlądowego;
- 29) **transport krajowy** – transport, którego miejsce rozpoczęcia i zakończenia znajdują się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 30) **transport międzynarodowy** – transport, którego miejsce rozpoczęcia i zakończenia znajdują się na terytorium różnych państw;
- 31) **transport morski** – transport, na trasie którego przedmiot ubezpieczenia narażony jest na niebezpieczeństwa w związku z żeglugą morską; jeżeli na trasie transportu przedmiot ubezpieczenia narażony jest na niebezpieczeństwa w związku z żeglugą morską tylko w czasie przewozu promem morskim, za transport morski uważany jest jedynie odcinek transportu objęty umową o przewóz promem morskim;
- 32) **transport obcy** – transport wykonywany na podstawie umowy przewozu mienia przez przewoźnika zawodowego posiadającego uprawnienia do prowadzenia działalności przewozowej;
- 33) **transport własny** – transport nie będący transportem obcym;
- 34) **trzęsienie ziemi** – gwałtowne, nie spowodowane działalnością człowieka, zaburzenie systemu równowagi we wnętrzu ziemi, któremu towarzyszą wstrząsy i drgania gruntu;
- 35) **ubezpieczający** – osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, która zawarła umowę ubezpieczenia z PZU;
- 36) **ubezpieczony** – osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, ponosząca ryzyko transportowe w momencie powstania szkody, która zawarła umowę ubezpieczenia na rachunek własny albo, na rachunek której została zawarta umowa ubezpieczenia;
- 37) **uderzenie pioruna** – gwałtowne wyładowanie elektryczne w atmosferze działające bezpośrednio na ubezpieczone mienie lub przewoźnicy to mienie środek transportu, pozostawiające bezsporne ślady tego zdarzenia;
- 38) **uderzenie przedmiotu w środek transportu** – bezpośrednie uderzenie jakiegokolwiek przedmiotu w środek transportu lub przewoźne nim mienie;
- 39) **wartość odtworzeniowa** – wartość odpowiadająca kosztom przywrócenia ubezpieczonego mienia do stanu nowego, lecz nie ulepszonego, tj. wartość odpowiadająca kosztom zakupu lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego rodzaju, typu oraz o tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrach;

- 40) **wartość rzeczywiista** – wartość odtworzeniowa ubezpieczonego mienia pomniejszona o stopień zużycia technicznego na dzień rozpoczęcia transportu;
- 41) **wartość wytworzenia** – suma wartości brutto materiałów, surowców, robocizny oraz kosztów ogólnych poniesionych przez producenta w związku z wytworzeniem ubezpieczonego mienia;
- 42) **wyładunek** – czynność mająca na celu bezpośrednie wyjęcie ubezpieczonego mienia ze środka transportu i umieszczenie go w miejscu zakończenia transportu, trwająca od momentu rozpoczęcia usuwania lub zdejmowania zabezpieczeń transportowych z mienia na środku transportu do momentu umieszczenia go w miejscu magazynowania lub składowania u odbiorcy, z włączeniem czynności przemieszczania mienia z bezpośredniego sąsiedztwa środka transportu do magazynu lub innego miejsca składowania;
- 43) **wypadek środka transportu** – zderzenie środka transportu z innym pojazdem, osobami, zwierzętami, przedmiotami, obiektami stałymi, wywrócenie się środka transportu, wypadnięcie poza drogę lub torowisko, zatonięcie środka transportu, utknięcie na mieliznie bądź wyrzucenie na brzeg, wywrócenie się do góry dnem, spadnięcie albo nagłe odłączenie się przyczepy lub naczepy od pojazdu ciągnącego prowadzące do uszkodzenia lub zniszczenia środka transportu lub przewożonego mienia;
- 44) **wypadek ubezpieczeniowy** – niezależne od woli ubezpieczającego lub ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, w wyniku którego zostaje wyrządzona szkoda objęta zakresem ubezpieczenia;
- 45) **załadunek** – czynność mająca na celu bezpośrednie umieszczenie ubezpieczonego mienia na środku transportu, trwająca od momentu uniesienia mienia w miejscu rozpoczęcia transportu do momentu umieszczenia go i zamocowania na środku transportu, z włączeniem czynności dostarczenia mienia z magazynu lub innego miejsca składowania w bezpośrednie sąsiedztwo środka transportu;
- 46) **zapadanie się ziemi** – obniżenie się terenu z powodu zaważenia się naturalnych podziemnych pustych przestrzeni w gruncie.

## PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

### § 3

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest określone w umowie ubezpieczenia mienie w transporcie, w odniesieniu do którego:
- 1) ubezpieczający ponosi ryzyko transportowe, lub
  - 2) na ubezpieczającym spoczywa obowiązek jego ubezpieczenia zgodnie z warunkami zawartego kontraktu handlowego; w tym przypadku wraz z przejściem ryzyka z ubezpieczającego na jego kontrahenta umowa ubezpieczenia w odniesieniu do tego mienia staje się umową na cudzy rachunek i stosuje się postanowienia § 9.
2. Ochrona ubezpieczeniowa może obejmować mienie podczas transportów krajowych i międzynarodowych, dokonywanych środkami transportu samochodowego, kolejowego, lotniczego, morskiego i wodnego śródlądowego. Zakres terytorialny oraz rodzaje środków transportu są określone w umowie ubezpieczenia.
3. Z zastrzeżeniem ust. 4, przedmiotem ubezpieczenia nie stanowią:
- 1) wartości pieniężne, rozumiane jako krajowe i zagraniczne znaki pieniężne (gotówka), akcje, obligacje, czek, weksle, karty płatnicze i kredytowe, banderole i znaki akcyzy, losy loteryjne, bilety komunikacyjne i inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę, złoto, srebro, a także platyna i inne metale z grupy platynowców oraz wyroby z wymienionych wcześniej metali, kamienie szlachetne i perły;
  - 2) przedmioty sztuki rozumiane jako wymienione poniżej rzeczy ruchome, ich części lub zespoły:
    - a) oryginalne dzieła plastyczne, rzemiosło artystyczne i sztuka użytkowa,
    - b) kolekcje składające się na skatalogowane zbiory przedmiotów zgromadzonych i uporządkowanych według koncepcji osób, które te kolekcje tworzyły,
    - c) skatalogowane numizmaty oraz pamiątki historyczne, a zwłaszcza militaria, sztandary, pieczęcie, odznaki, medale i ordery,

- d) wytwory techniki, a zwłaszcza urządzenia, środki transportu oraz maszyny i narzędzia świadczące o kulturze materialnej, charakterystyczne dla dawnych i nowych form gospodarki, dokumentujące poziom nauki i rozwoju cywilizacyjnego,
  - e) skatalogowane materiały biblioteczne,
  - f) wytwory sztuki ludowej i rękodziela oraz inne obiekty etnograficzne,
  - g) przedmioty upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;
- 3) dokumenty, modele, prototypy, wzory;
  - 4) przesyłki pocztowe (w rozumieniu ustawy Prawo Pocztowe);
  - 5) bagaż osobisty;
  - 6) mienie przewożone w ramach handlu obwoźnego;
  - 7) mienie uszkodzone, niesprawne, zdekompletowane, przeterminowane, niepełnowartościowe;
  - 8) zwierzęta żywe;
  - 9) zwłoki i szczątki ludzkie;
- 10) dane zapisane na nośnikach magnetycznych i optycznych oraz dane zapisane na wszelkiego rodzaju nośnikach danych; niniejsze wyłączenie nie dotyczy fabrycznie nowych i przeznaczonych do sprzedaży nośników magnetycznych lub optycznych z zapisanymi na nich, z zachowaniem wszelkich praw autorskich, filmami, muzyką lub oprogramowaniem komputerowym;
  - 11) urządzenia lub pojazdy pchane lub holowane przez inne pojazdy;
  - 12) urządzenia lub pojazdy podczas poruszania się o własnym napędzie lub w zestawie pojazdów;
  - 13) urządzenia trwale przytwierdzone do środka transportu z zastrzeżeniem, iż pojęcie trwałego przytwierdzenia w rozumieniu niniejszego zapisu nie odnosi się do zapewniającego bezpieczeństwo transportu i uzgodnionego z PZU przytwierdzenia transportowanego mienia na stałe do środka transportu na okres transportu;
  - 14) towary niebezpieczne niedopuszczone do przewozu w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych oraz towary zaliczone do klasy I i VII zgodnie z umową europejską, dotyczącą międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR);
  - 15) odpady, dla których wymagane jest uzyskanie zezwolenia na transport zgodnie z Rozporządzeniem WE nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z 14 czerwca 2006 w sprawie przemieszczania odpadów (Dz. Urz. UE z 12 lipca 2006 r. nr L190/1) lub zgodnie z ustawą z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów, złom, makulatura i inne surowce wtórne, odpady komunalne oraz nieczystości.
4. Na pisemny wniosek ubezpieczającego i za zgodą PZU, mienie określone w ust. 3 pkt 1, 2, 7, 8, 11, 13 może być przedmiotem ubezpieczenia na warunkach szczególnych uzgodnionych z PZU.

## WARTOŚĆ PRZEDMIOTU UBEZPIECZENIA I SUMA UBEZPIECZENIA

### § 4

1. Sumę ubezpieczenia określa ubezpieczający na podstawie ustalonej zgodnie z ust. 4 i 5 wartości przewożonego mienia w miejscu i w czasie rozpoczęcia transportu.
2. W przypadku jednostkowych umów ubezpieczenia, sumę ubezpieczenia stanowi faktyczna wartość mienia przewożonego jednym środkiem transportu.
3. W przypadku obrotowych umów ubezpieczenia, sumę ubezpieczenia stanowi maksymalna przewidywana w okresie ubezpieczenia wartość mienia przewożonego jednym środkiem transportu podczas jednego przewozu, przy czym dla poszczególnych rodzajów mienia lub dla poszczególnych rodzajów transportu mogą być ustalone odrębne sumy ubezpieczenia.
4. Wartość przewożonego mienia, o której mowa w ust. 1, może być określona według:
  - 1) wartości określonej w fakturze – jeśli mienie jest transportowane w związku z realizacją umowy sprzedaży;

- 2) wartości wytworzenia, jeżeli ubezpieczony jest wytwórca przewożonego mienia;
  - 3) wartości rzeczywistej – w pozostałych przypadkach.
5. Wartość przewożonego mienia ustalona zgodnie z ust. 4 może zostać na pisemny wniosek ubezpieczającego i za zgodą PZU zwiększona o nieuwzględnione w fakturze:
- 1) przewoźne – pod warunkiem, że przewóz jest dokonywany transportem obcym, a przewoźne zostało zapłacone;
  - 2) podatek od towarów i usług (VAT) podlegający odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, z zastrzeżeniem § 19;
  - 3) cło w kraju przeznaczenia, jeżeli zostało opłacone, w przypadku objęcia ochroną cła zastosowanie ma klauzula nr 8 dotycząca kosztów opłat celnych;
  - 4) spodziewany zysk lub koszty handlowe, do wysokości 10% wartości przewożonego mienia – pod warunkiem, że transport jest wykonywany w związku z realizacją umowy sprzedaży.
6. W trakcie trwania umowy ubezpieczenia ubezpieczający, za zgodą PZU, może podwyższyć sumę ubezpieczenia za zapłatą dodatkowej składki. PZU ponosi odpowiedzialność w ramach podwyższonej sumy ubezpieczenia od dnia następnego po dniu zgłoszenia tej sumy, nie wcześniej jednak niż po wyrażeniu przez PZU zgody na podwyższenie tej sumy.
7. Z zastrzeżeniem § 6 ust. 1, 2 oraz § 13 ust. 7, suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności PZU z tytułu jednego wypadku ubezpieczeniowego w odniesieniu do jednego środka transportu.
8. Dodatkowo w umowie ubezpieczenia mogą zostać ustalone limity odpowiedzialności. W takim przypadku górną granicę odpowiedzialności PZU stanowi wskazany w umowie ubezpieczenia limit odpowiedzialności.

## ZAKRES UBEZPIECZENIA

### § 5

1. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta w zakresie podstawowym, rozszerzonym lub pełnym.
2. Zakres podstawowy ubezpieczenia obejmuje szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek następujących wypadków ubezpieczeniowych:
  - 1) deszcz nawalny;
  - 2) dewastacja;
  - 3) eksplozja;
  - 4) grad;
  - 5) huragan;
  - 6) lawina;
  - 7) osuwanie się ziemi;
  - 8) powódź;
  - 9) pożar;
  - 10) rabunek;
  - 11) trzęsienie ziemi;
  - 12) uderzenie pioruna;
  - 13) uderzenie przedmiotu w środek transportu;
  - 14) wypadek środka transportu;
  - 15) zapadanie się ziemi.
3. Zakres rozszerzony ubezpieczenia obejmuje szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek wypadków ubezpieczeniowych wymienionych w ust. 2, a ponadto szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek kradzieży mienia wraz ze środkiem transportu i kradzieży z włamaniem.
4. Zakres pełny ubezpieczenia obejmuje szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek wypadków ubezpieczeniowych wymienionych w ust. 1 i 3, a ponadto wskutek wszelkich innych wypadków ubezpieczeniowych nie wyłączonych w § 8.
5. Zawarcie umowy ubezpieczenia w zakresie rozszerzonym, o którym mowa w ust. 3, lub pełnym, o którym mowa w ust. 4, PZU może uzależnić od wprowadzenia do umowy ubezpieczenia dodatkowych warunków dotyczących w szczególności sposobu zabezpieczenia ubezpieczonego mienia.
6. Odpowiedzialnością PZU objęte są także, w granicach sumy ubezpieczenia, szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek akcji ratowniczej prowadzonej w związku z wypadkami ubezpieczeniowymi objętymi umową ubezpieczenia.

7. W odniesieniu do transportu morskiego, niezależnie od wybranego zakresu ubezpieczenia, ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również udział ubezpieczonego mienia:
  - 1) w awarii wspólnej i kosztach ratownictwa;
  - 2) w odpowiedzialności wynikającej z zamieszczenia w umowie przewozu ładunku drogą morską, umowie frachtowej, konosamencie, morskim liście przewozowym lub poleceniu wydania, także w formie elektronicznej klauzuli „Zderzenia z obopólną winą”.
8. Na wniosek Ubezpieczającego umowa ubezpieczenia mienia w transporcie może zostać zawarta na warunkach wynikających z Klauzul instytucyjnych, tj. opracowanych przez instytut ubezpieczycieli londyńskich warunków ubezpieczenia stosowanych powszechnie w ubezpieczeniach ładunków w transporcie. W takiej sytuacji postanowienia zastosowanych Klauzul instytucyjnych mają pierwszeństwo przed postanowieniami niniejszych OWU, z wyłączeniem postanowień dotyczących angielskiego prawa i praktyki.
9. W przypadku niedoubezpieczenia mienia, PZU udziela ochrony ubezpieczeniowej, z zastrzeżeniem § 14 ust. 10.

## UBEZPIECZONE KOSZTY

### § 6

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową, PZU pokrywa poniesione przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego uzasadnione i udokumentowane koszty związane z uprzątnięciem pozostałości po szkodzie, łącznie z kosztami utylizacji ubezpieczonego mienia, której ubezpieczony zobowiązany był dokonać zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa lub w wykonaniu decyzji administracyjnej, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4. Koszty te objęte są ochroną ubezpieczeniową ponad sumę ubezpieczenia, do limitu odpowiedzialności w wysokości 15 % wartości szkody ustalonej zgodnie z § 14.
2. Ponadto, w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową, PZU pokrywa koszty ekspertyzy szkodowej wykonanej na zlecenie lub za zgodą PZU oraz uzasadnione koszty delegacji ubezpieczonego lub jego przedstawiciela na miejsce powstania lub stwierdzenia szkody, odbytej na zlecenie lub za zgodą PZU. Koszty te objęte są ochroną ubezpieczeniową ponad sumę ubezpieczenia.
3. W przypadku niedoubezpieczenia mienia, świadczenie wypłacane przez PZU tytułem zwrotu kosztów wymienionych w ust. 1 jest zmniejszane w takim stosunku jak odszkodowanie w ust. 1 proporcjonalnie do stopnia zanizenia sumy ubezpieczenia mienia, stosownie do § 14 ust. 10.
4. W przypadku gdy koszty, o których mowa w ust. 1, zostały poniesione przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego łącznie w odniesieniu do mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego i jednocześnie nie jest możliwe ich przyporządkowanie do danej części mienia, PZU zwraca poniesione przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego koszty w takiej proporcji w jakiej pozostaje wartość mienia ubezpieczonego do łącznej wartości mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego. Jeżeli ustalenie proporcji nie jest możliwe, PZU pokryje 50% poniesionych kosztów, z zastrzeżeniem limitu odpowiedzialności określonego w ust. 1.

## FRANSYZA

### § 7

Franszyza redukcyjna wynosi 500 zł w odniesieniu do transportów krajowych oraz 1 000 zł w odniesieniu do transportów międzynarodowych, chyba, że w umowie ubezpieczenia strony uzgodniły franszyzę w innej wysokości.

## WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

### § 8

1. PZU nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek:
  - 1) działań wojennych, wojny domowej, wprowadzenia stanu wojennego lub stanu wyjątkowego, powstania zbrojnego, rewolucji,

- konfiskaty lub innego rodzaju przejęcia ubezpieczonego mienia przez rząd lub inne władze kraju, sabotażu, lokautu, blokady;
  - 2) działań przedsięwziętych w związku z kontrolowaniem, zapobieganiem lub zwalczaniem skutków zdarzeń wymienionych w pkt 1, aktów terroryzmu, strajków, rozruchów lub zamieszek społecznych;
  - 3) działania energii jądrowej, promieniowania jonizującego, skażenia radioaktywnego pochodzącego z jakiegokolwiek źródła, a w szczególności z paliwa jądrowego lub odpadów promieniotwórczych, w tym powstałych w wyniku reakcji rozpadu albo syntezy jądrowej;
  - 4) skażenia lub zanieczyszczenia środowiska (gleby, powietrza, wody), w tym również odpadami przemysłowymi;
  - 5) umyślnego działania lub zaniechania lub rażącego niedbalstwa ubezpieczającego lub ubezpieczonego, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności, przy czym przez winę osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niebędącej osobą prawną należy rozumieć winę:
    - a) w przedsiębiorstwach państwowych – dyrektora lub jego zastępców,
    - b) w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością i spółkach akcyjnych – członków zarządu lub prokurentów,
    - c) w spółkach komandytowych i komandytowo-akcyjnych – komplementariuszy lub prokurentów,
    - d) w spółkach jawnych – wspólników lub prokurentów,
    - e) w spółkach partnerskich – partnerów lub członków zarządu lub prokurentów,
    - f) w spółkach cywilnych – wspólników,
    - g) w spółdzielniach, fundacjach i stowarzyszeniach – członków zarządu;
  - 6) niewłaściwego załadowania lub oznakowania, nieprawidłowego rozmieszczenia lub zamocowania albo opakowania niezgodnego z obowiązującymi normami lub zwyczajami bądź jego braku jednakże tylko wtedy, gdy te czynności wykonywane były przez ubezpieczającego, ubezpieczonego lub osoby, za które ponoszą oni odpowiedzialność;
  - 7) udzielenia przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego przewoźnikowi lub spedytorowi błędnych lub niewystarczających wskazań dotyczących sposobu transportu, trasy transportu, właściwości przewożonego mienia lub warunków jego przewozu;
  - 8) wady ukrytej lub naturalnej właściwości ubezpieczonego mienia;
  - 9) naturalnego ubytku wagi, ilości lub objętości oraz zwykłego zużycia ubezpieczonego mienia;
  - 10) złego stanu technicznego środka transportu lub jego niezdatności do przewozu ubezpieczonego mienia, z zastrzeżeniem, że w przypadku dokonywania przewozu transportem obcym wyłączenie ma zastosowanie, jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony o takim złym stanie technicznym lub niezdatności wiesział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć;
  - 11) niezdatności żeglugałowej statku lub jednostki pływającej, jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony o takiej niezdatności wiesział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć;
  - 12) opóźnienia w dostawie;
  - 13) braków i niedoborów ujawnionych dopiero podczas przeprowadzania inwentaryzacji;
  - 14) niewypłacalności lub złej kondycji finansowej ubezpieczającego, ubezpieczonego lub też właścicieli, zarządców, czarterujących lub armatorów statku;
  - 15) utraty, uszkodzenia, zniekształcenia lub niedostępności danych lub oprogramowania, w szczególności polegające na jakiegokolwiek niekorzystnej zmianie w danych lub oprogramowaniu spowodowane zniszczeniem, uszkodzeniem lub inną deformacją ich oryginalnej struktury oraz polegające na niedziałaniu lub nieprawidłowym działaniu sprzętu elektronicznego, nośników informacji lub wbudowanych układów scalonych.
2. PZU nie ponosi ponadto odpowiedzialności za szkody powstałe:
    - 1) podczas składowania niezwiązanego bezpośrednio z transportem objętym ubezpieczeniem i niebędącego bezpośrednim elementem tego transportu;

- 2) podczas transportu własnego wskutek pozostawiania osoby kierującej środkiem transportu:
  - a) w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu, lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,
  - b) w stanie po zażyciu środków farmaceutycznych lub leków, po użyciu których przeciwwskazane jest kierowanie środkami transportu.
3. O ile zakres ochrony ubezpieczeniowej nie został rozszerzony przez włączenie odpowiednich klauzul dodatkowych określonych w załączniku do OWU, PZU nie ponosi ponadto odpowiedzialności za szkody powstałe:
  - 1) wskutek strajków, rozruchów lub zamieszek społecznych;
  - 2) wskutek aktów terroryzmu, przez które rozumie się działania mające na celu wprowadzenie chaosu, zastraszenie ludności lub dezorganizację życia publicznego dla osiągnięcia określonych skutków ekonomicznych, politycznych, religijnych, ideologicznych, socjalnych lub społecznych;
  - 3) wskutek kradzieży ubezpieczonego mienia przewożonego transportem własnym, w tym kradzieży z włamaniami oraz kradzieży mienia wraz ze środkami transportu, chyba że szkoda powstała wskutek kradzieży mienia z pojazdu zamkniętego na zamki fabryczne, pozostawionego na terenie ogrodzonym stałym ogrodzeniem, zamkniętym i oświetlonym w porze nocnej oraz całodobowo dozorowanym;
  - 4) podczas załadunku lub wyładunku ubezpieczonego mienia;
  - 5) wskutek rozmrożenia mienia lub niezachowania temperatury przewozu, chyba że zostały one spowodowane wypadkami ubezpieczeniowymi objętymi ochroną w zakresie podstawowym;
  - 6) wskutek zapłaty akcyzy z tytułu ubytków w ubezpieczonym mieniu powstałych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy w czasie transportu tego mienia.
4. W przypadku ubezpieczonego będącego osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą wyłączenia, o których mowa w ust. 1 pkt 10 i ust. 2 pkt 2, mają zastosowanie wyłącznie wtedy gdy okoliczności, o których mowa w tych wyłączeniach, miały wpływ na zajście wypadku ubezpieczeniowego objętego zakresem ubezpieczenia.
5. Wyłączenie, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, nie dotyczy sytuacji, gdy postój środka transportu wynika z:
  - 1) wypadku lub awarii środka transportu uniemożliwiających bezpieczne i zgodne z przepisami kontynuowanie jazdy;
  - 2) konieczności udzielenia pomocy ofiarom wypadków drogowych;
  - 3) dokonywania formalności celnych lub formalności związanych z przekroczeniem granicy państwowej, kontrolą graniczną, odprawą promową – lub oczekiwania na dokonanie tych czynności, o ile postój odbywa się w wyznaczonym miejscu postojowym zlokalizowanym bezpośrednio przy terminalu lub urzędzie, w którym te czynności są dokonywane;
  - 4) dokonywania formalności związanych z przejazdem drogą płatną;
  - 5) nagłego zachorowania kierowcy w przypadku gdy nie ma możliwości kontynuowania jazdy;
  - 6) kontroli drogowej przez uprawnione władze;
  - 7) nakazu postoju przez uprawnione władze.
6. W razie szkody ukrytej rozumianej jako szkoda, której stwierdzenie przez odbiorcę w czasie dokonywania przez niego odbioru ubezpieczonego mienia po zakończeniu transportu było niemożliwe, pomimo zachowania należytej staranności, ubezpieczony jest zobowiązany udowodnić, że szkoda powstała w czasie transportu.
7. PZU nie przyjmie odpowiedzialności za żadną szkodę, której wyplata mogłaby narazić PZU na zarzut naruszenia lub niezastosowania sankcji.

## UMOWA UBEZPIECZENIA NA CUDZY RACHUNEK

### § 9

1. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta na cudzy rachunek (na rachunek ubezpieczonego). Obowiązek zapłaty składki ciąży na ubezpieczającym. Ubezpieczony może nie być imiennie wskazywany

w umowie ubezpieczenia, chyba że jest to konieczne do określenia przedmiotu ubezpieczenia.

2. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek:
  - 1) zarzut mający wpływ na odpowiedzialność PZU, może on podnieść również przeciwko ubezpieczonemu;
  - 2) ubezpieczony jest uprawniony do żądania należnego świadczenia bezpośrednio od PZU chyba, że strony uzgodniły inaczej; jednakże takie uzgodnienie nie może zostać dokonane, jeżeli wypadek ubezpieczeniowy już zaszedł;
  - 3) ubezpieczony może żądać, by PZU udzielił mu informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia oraz OWU w zakresie, w jakim dotyczyą jego praw i obowiązków.

## ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

### § 10

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na pisemny wniosek ubezpieczającego.
2. Umowę ubezpieczenia można zawrzeć jako:
  - 1) jednostkową umowę ubezpieczenia;
  - 2) obrotową umowę ubezpieczenia.
3. Wniosek o ubezpieczenie powinien zawierać co najmniej następujące dane:
  - 1) w odniesieniu do jednostkowej umowy ubezpieczenia:
    - a) nazwę i adres ubezpieczającego, NIP, REGON,
    - b) nazwę i adres ubezpieczonego, NIP, REGON,
    - c) opis mienia zgłoszonego do ubezpieczenia,
    - d) sumę ubezpieczenia ustaloną, zgodnie z § 4,
    - e) ilość oraz wagę netto i brutto mienia zgłoszonego do ubezpieczenia,
    - f) jednoznaczną informację, czy mienie zgłoszone do ubezpieczenia jest fabrycznie nowe, czy też używane,
    - g) rodzaj opakowania i użyte środki konsolidacji mienia (palety, kontenery, big-bagi, itp.),
    - h) rodzaj środka transportu,
    - i) dokładne dane środka transportu: numery rejestracyjne pojazdu, nazępy, numer wagonu, numer rejsu, barki, nazwę i wiek statku,
    - j) jednoznaczne określenie, czy przewóz dokonywany będzie transportem własnym, czy obcym,
    - k) miejsce rozpoczęcia transportu i miejsce zakończenia transportu,
    - l) okres ubezpieczenia,
    - m) przewidywaną datę rozpoczęcia transportu,
    - n) znane ubezpieczającemu miejsca przeladunku z jednego środka transportu na inny środek transportu,
    - o) znane ubezpieczającemu miejsca składowania w czasie transportu,
    - p) żądany zakres ubezpieczenia, zgodnie z § 5,
    - q) informacje o zaistniałych w okresie ostatnich 3 lat szkodach w mieniu, bez względu na to, czy mienie było objęte ochroną ubezpieczeniową i czy za szkodę zostało wypłacone odszkodowanie, z podaniem przyczyn powstania szkody, jej wysokości oraz kwoty otrzymanego odszkodowania;
  - 2) w odniesieniu do obrotowej umowy ubezpieczenia:
    - a) nazwę i adres ubezpieczającego, NIP, REGON,
    - b) nazwę i adres ubezpieczonego, NIP, REGON,
    - c) rodzaj działalności prowadzonej przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego,
    - d) okres ubezpieczenia,
    - e) rodzaje mienia zgłoszonego do ubezpieczenia,
    - f) maksymalną przewidywaną wartość mienia przewożonego jednym środkiem transportu,
    - g) planowany obrót towarowy,
    - h) jednoznaczną informację, czy i które rodzaje mienia zgłoszonego do ubezpieczenia są fabrycznie nowe oraz, które rodzaje mienia są używane,
    - i) jednoznaczne określenie, czy i w odniesieniu do jakiego rodzaju mienia zgłaszanego do ubezpieczenia przewóz dokonywany będzie transportem własnym, a w odniesieniu do jakiego

rodzaju mienia przewoź dokonywany będzie transportem obcym,

- j) żądany zakres ubezpieczenia, zgodnie z § 5,
  - k) zakres terytorialny transportów (kraje nadania oraz kraje przeznaczenia mienia),
  - l) informacje o zaistniałych w okresie ostatnich 3 lat szkodach w mieniu, bez względu na to, czy mienie było objęte ochroną ubezpieczeniową i czy za szkodę zostało wypłacone odszkodowanie, z podaniem przyczyny powstania szkody, jej wysokości oraz kwoty otrzymanego odszkodowania.
4. PZU może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji związanych z oceną ryzyka.
  5. Z zastrzeżeniem wyjątku przewidzianego w ust. 6, w razie wątpliwości umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą z chwilą doręczenia ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia.
  6. Jeżeli w odpowiedzi na złożoną ofertę PZU doręcza ubezpieczającemu dokument ubezpieczenia zawierający postanowienia, które odbiegają na niekorzyść ubezpieczającego lub ubezpieczonego od treści złożonej przez niego oferty, PZU zobowiązany jest zwrócić ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie przy doręczeniu tego dokumentu, wyznaczając mu co najmniej 7 dniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku zmiany dokonane na niekorzyść ubezpieczającego lub ubezpieczonego nie są skuteczne, a umowa ubezpieczenia jest zawarta zgodnie z warunkami oferty. W braku sprzeciwu umowa ubezpieczenia dochodzi do skutku zgodnie z treścią dokumentu ubezpieczenia następnego dnia po upływie terminu wyznaczonego do złożenia sprzeciwu.
  7. PZU przysługuje, zarówno przed zawarciem umowy ubezpieczenia jak i w trakcie jej trwania, prawo do przeprowadzenia inspekcji środka transportu, zabezpieczenia, sposobu załadunku, pakowania, rozmieszczania, przechowywania, wyładunku dla oceny ryzyka ubezpieczeniowego oraz sformułowania ewentualnych rekomendacji i zaleceń dotyczących kontroli tego ryzyka. Koszty takiej inspekcji pokrywa w całości PZU, o ile nie umówiono się inaczej.

## **CZAS TRWANIA ODPOWIEDZIALNOŚCI PZU**

### **§ 11**

1. Z uwzględnieniem postanowień kontraktu handlowego dotyczących przejścia ryzyka transportowego odpowiedzialność PZU trwa:
  - 1) w przypadku transportu obcego, od chwili przyjęcia mienia do transportu przez przewoźnika, przez które rozumie się moment, w którym mienie przechodzi spod pieczy nadawcy w pieczę przewoźnika, za jego pisemnym potwierdzeniem do chwili dostarczenia mienia odbiorcy, przez które rozumie się moment, w którym mienie przechodzi spod pieczy przewoźnika w pieczę odbiorcy za jego pisemnym potwierdzeniem;
  - 2) w przypadku transportu własnego, od chwili, w której mienie załadowane na środek transportu opuszcza magazyn lub inne miejsce składowania w celu rozpoczęcia przewozu, do chwili dostarczenia mienia do magazynu lub innego miejsca składowania w miejscu przeznaczenia.
2. Odpowiedzialnością PZU objęty jest również okres dokonywania załadunku lub wyładunku ubezpieczonego mienia w zakresie wskazanym w klauzulach nr 1 i 2 określonych w załączniku do OWU, jeżeli zakres ubezpieczenia został rozszerzony o szkody powstałe podczas załadunku lub wyładunku, zgodnie z tymi klauzulami.
3. Odpowiedzialność PZU trwa na całej trasie transportu wykonywanego z użyciem jednego lub kilku środków transportu i obejmuje wszystkie jego fazy wraz z niezbędnymi czynnościami przedautonomicznymi mienia i jego składowaniem przejściowym, trwającym nie dłużej niż 14 dni roboczych na trasie transportu w magazynach lub innych pomieszczeniach przystosowanych do tego celu i odpowiednio zabezpieczonych. Na wniosek ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki okres przejściowego składowania może zostać przedłużony, jednak nie dłużej niż o 60 dni. W odniesieniu do takiego przedłużenia PZU może ustalić dodatkowe lub odmienne warunki dotyczące zakresu ochrony ubezpieczeniowej oraz wymogi dotyczące sposobu ubezpieczenia mienia.
4. Odpowiedzialnością PZU objęte są szkody we wszystkich transportach, których umowa ubezpieczenia dotyczy, rozpoczętych w okresie

ubezpieczenia do chwili zakończenia tych transportów. W odniesieniu do tych transportów, które nie zakończyły się do upływu okresu ubezpieczenia, umowa ta w odniesieniu do tych transportów ulega przedłużeniu do chwili ich zakończenia lub, w przypadku określonym w ust. 2, do zakończenia wyładunku. Powyższa zasada ma zastosowanie również w przypadku wygaśnięcia lub rozwiązania umowy ubezpieczenia, o których mowa w ust. 5 i 6 oraz § 12 ust. 11 w przypadku, gdy umowa ubezpieczenia została wypowiedziana przez PZU.

5. Jeżeli PZU ponosi odpowiedzialność z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia jeszcze przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, PZU ma prawo wypowiedzieć umowę ubezpieczenia będącej skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosi odpowiedzialność. W razie braku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia wygasa ona z końcem okresu, za który przypadała niezapłacona składka.
6. W przypadku obrotowej umowy ubezpieczenia w razie opłacenia składki w ratach, jeżeli rata (poza pierwszą) nie została zapłacona w ustalonym terminie, PZU po upływie terminu płatności tej raty może wezwać ubezpieczającego do jej zapłaty, z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania przez ubezpieczającego spowoduje ustanie odpowiedzialności. W takim przypadku brak opłaty zaległej raty we wskazanym terminie spowoduje ustanie odpowiedzialności i rozwiązanie umowy z upływem 7 dni od dnia otrzymania tego wezwania przez ubezpieczającego.
7. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy, składając oświadczenie w tym zakresie. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy PZU nie poinformował ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia ubezpieczającego z obowiązku zaplacenienia składki za okres, w jakim PZU udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
8. Oprócz przypadków wskazanych powyżej ochrona ubezpieczeniowa wygasa także:
  - 1) wraz z wyczerpaniem limitu odpowiedzialności na wszystkie wypadki ubezpieczeniowe w okresie ubezpieczenia, w odniesieniu wyłącznie do mienia, dla którego ustalony został w umowie ubezpieczenia taki limit i w zakresie objętym tym limitem;
  - 2) w przypadku określonym w § 12 ust. 11.

## **SKŁADKA**

### **§ 12**

1. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności PZU na podstawie taryfy obowiązującej w dniu przygotowania przez PZU oferty ubezpieczenia dla ubezpieczającego, z uwzględnieniem rodzaju umowy ubezpieczenia, rodzaju mienia, sumy ubezpieczenia, zakresu ubezpieczenia, zakresu terytorialnego, podwyżek i obniżek określonych w taryfie oraz indywidualnej oceny ryzyka ubezpieczeniowego.
2. Podstawę do obliczenia składki stanowią:
  - 1) w przypadku jednostkowej umowy ubezpieczenia – suma ubezpieczenia;
  - 2) w przypadku obrotowej umowy – obrót towarowy.
3. Składka z tytułu jednostkowej umowy ubezpieczenia płatna jest jednorazowo oraz, jeżeli nie umówiono się inaczej, nie później niż w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia.
4. Składkę z tytułu obrotowej umowy ubezpieczenia oblicza się i pobiera według następujących zasad:
  - 1) w terminie określonym w umowie ubezpieczenia ubezpieczający opłaca składkę zaliczkową obliczoną na podstawie planowanego obrotu towarowego i uzgodnionej stawki ubezpieczeniowej, jednak w wysokości nie niższej niż składka minimalna określona w umowie ubezpieczenia;
  - 2) rozliczenie składki nastąpi po upływie okresu, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, określonego w dokumencie

- ubezpieczenia, tj. wysokość należnej z tytułu umowy ubezpieczenia składki zostanie obliczona w oparciu o faktyczny obrót towarowy i wielkość uzgodnionej stawki ubezpieczeniowej;
- 3) jeżeli nie umówiono się inaczej, ubezpieczający w terminie 30 dni po zakończeniu okresu, o którym mowa w pkt 2, składa w PZU oświadczenie o wysokości faktycznego obrotu towarowego podpisane przez osoby uprawnione do złożenia takiego oświadczenia w imieniu ubezpieczającego;
  - 4) jeżeli składka obliczona w oparciu o faktyczny obrót towarowy przewyższa wysokość zapłaconej przez ubezpieczającego składki zaliczkowej, ubezpieczający dopłaca różnicę w sposób i w terminie określonym w umowie ubezpieczenia;
  - 5) jeżeli składka obliczona w oparciu o faktyczny obrót towarowy jest niższa niż wysokość zapłaconej przez ubezpieczającego składki zaliczkowej, PZU zwraca ubezpieczającemu różnicę w terminie 14 dni od dnia złożenia w PZU oświadczenia, o którym mowa w pkt 3;
  - 6) określa w umowie ubezpieczenia składka minimalna jest składką należną PZU niezależnie od wysokości obrotu towarowego.
5. Składka z tytułu obrotowej umowy ubezpieczenia płatna jest jednorazowo lub, na wniosek ubezpieczającego, w ratach.
6. Strony umowy ubezpieczenia mają prawo odmiennie określić tryb i terminy płatności składki. Postanowienia takie powinny być sporządzone na piśmie pod rygorem ich nieważności.
7. Składka nie podlega indeksacji.
8. Zapłata składki następuje w formie bezgotówkowej albo w porozumieniu z PZU w formie gotówkowej. Jeżeli zapłata składki ubezpieczeniowej albo raty składki ubezpieczeniowej dokonywana jest w formie bezgotówkowej, za dzień zapłaty uważa się dzień uznania rachunku bankowego PZU pełną, wymagalną kwotą składki albo raty składki określoną w umowie ubezpieczenia.
9. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej. Wysokość składki do zwrotu ustala się po dostarczeniu do PZU przez ubezpieczającego oświadczenia o faktycznych obrotach towarowych zrealizowanych do momentu wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej.
10. Składkę ubezpieczeniową ustala się w złotych. W przypadku gdy wartości obrotu towarowego wyrażone są w walucie innej niż złote, na potrzeby wyliczenia składki w złotych, zastosowanie ma średni kurs NBP obowiązujący w dniu poprzedzającym przygotowanie przez PZU oferty ubezpieczenia dla ubezpieczającego, o ile w umowie ubezpieczenia nie umówiono się inaczej.
11. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku ubezpieczeniowego, każda ze stron umowy ubezpieczenia może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym, składając oświadczenie w tym zakresie.
3. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązków określone w ust. 1 i 2 spoczywają zarówno na ubezpieczającym, jak i ubezpieczonym, chyba że ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek.
4. PZU nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ustępów poprzedzających nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ustępów poprzedzających doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek ubezpieczeniowy przewidziany umową ubezpieczenia i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
5. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego objętego zakresem ubezpieczenia, ubezpieczający lub ubezpieczony zobowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów. Jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował tych środków, PZU jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
6. PZU zobowiązany jest w granicach sumy ubezpieczenia zwrócić koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa w ust. 5, jeżeli środki te były celowe choćby okazały się bezskuteczne.
7. Jeżeli suma zwracanych kosztów, o których mowa w ust. 6, oraz odszkodowania ustalonego zgodnie z § 14 przewyższa sumę ubezpieczenia koszty te są zwracane ponad sumę ubezpieczenia:
- 1) zgodnie z postanowieniami kodeksu morskiego – w odniesieniu do mienia w transporcie morskim;
  - 2) w wysokości nie większej niż 10% sumy ubezpieczenia – w odniesieniu do mienia w transporcie innym niż morski.
8. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego objętego zakresem ubezpieczenia, ubezpieczający lub ubezpieczony zobowiązany jest powiadomić o nim PZU niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni roboczych od dnia uzyskania wiadomości o wypadku ubezpieczeniowym. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa powyżej, PZU może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło PZU ustalenie okoliczności i skutków wypadku ubezpieczeniowego. Skutkiem braku zawiadomienia PZU o zdarzeniu losowym nie nastąpią, jeżeli PZU w terminie, o którym mowa powyżej, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
9. W razie powstania szkody, ubezpieczający lub ubezpieczony jest zobowiązany:
- 1) niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni roboczych od chwili uzyskania wiadomości o szkodzie powiadomić PZU o jej wystąpieniu, podając co najmniej przyczynę i przewidywaną wysokość szkody;
  - 2) niezwłocznie zawiadomić policję, jeżeli szkoda powstała w wyniku pożaru, rabunku, kradzieży z włamaniem, kradzieży mienia wraz ze środkami transportu, zaginięcia mienia, wypadku środka transportu będącego w posiadaniu ubezpieczającego lub ubezpieczonego lub każdego innego zdarzenia mającego cechy przestępstwa;
  - 3) żądać od przewoźnika, jeżeli ubezpieczone mienie przewożone jest transportem obcym, lub spedytora, sporządzenia protokołu o stanie przesyłki, zgodnie z przepisami Prawa przewozowego, Konwencji CMR, Kodeksu morskiego, Konwencji Międzynarodowej o Jednostajnym Niekłótych Zasad Dotyczących Konosamentów podpisanej w Brukseli dnia 25 sierpnia 1924 r. (tzw. Reguły Haskie), zmienionej Protokołami z 1968 r. i 1979 r. (tzw. Reguły Hasko-Visbijskie), Konwencji warszawskiej, Konwencji międzynarodowej o przewozie towarów kolejami (CIM), umowy o międzynarodowej Komunikacji Towarowej (SMGS) lub innych podobnych przepisów odnoszących się do danego transportu oraz w miarę możliwości, wziąć udział w jego sporządzeniu; w razie odmowy przewoźnika lub spedytora sporządzenia takiego protokołu albo w razie przewozu ubezpieczonego mienia transportem własnym sporządzić komisyjny protokół szkody;
  - 4) żądać od kierownik sprowadzenia pisemnego oświadczenia o powstaniu szkody uwzględniającego wszystkie istotne dla sprawy okoliczności;
  - 5) umożliwić przedstawicielowi PZU lub powołanemu przez PZU rzeczoznawcy dokonanie oględzin zniszczonego lub uszkodzonego

## OBOWIĄZKI STRON UMOWY UBEZPIECZENIA

### § 13

1. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości PZU wszystkie znane sobie okoliczności, o które PZU pytał w formularzu oferty albo przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach lub w innej formie. Jeżeli ubezpieczający zawiera umowę ubezpieczenia przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez PZU umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
2. W czasie trwania umowy ubezpieczenia ubezpieczający zobowiązany jest zawiadamiać PZU o wszelkich zmianach okoliczności, o których mowa w ust. 1, w szczególności zwiększających niebezpieczeństwo powstania szkody, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.



- mienia w celu ustalenia okoliczności powstania szkody, jej przedmiotu i wysokości oraz udzielił potrzebnych w tym celu wyjaśnień, jak również przedstawił dowody jakich, odpowiednio do stanu rzeczy, PZU może wymagać;
- 6) dostarczyć PZU w terminie 14 dni od daty zgłoszenia szkody następujące dokumenty:
- protokół o stanie przesyłki lub komisyjny protokół szkody, o których mowa w pkt 3,
  - konosament, list przewozowy lub inny dokument, na podstawie którego odbywał się przewóz, albo dokument potwierdzający transport – w przypadku transportu własnego,
  - fakturę wraz ze specyfiką, lub inny dokument potwierdzający wartość ubezpieczonego mienia,
  - zawiadomienie złożone policji, o którym mowa w pkt 2,
  - pisemne oświadczenie kierowcy, o którym mowa w pkt 4,
  - inne dokumenty uzasadniające wysokość szkody,
  - roszczenie odszkodowawcze zawierające dokładne obliczenie poniesionych strat, zgodnie z ustaleniami protokołu o stanie przesyłki lub komisyjnego protokołu szkody, o których mowa w pkt 3,
  - pisemne zgłoszenie szkody przewoźnikowi, pisemną reklamację wniesioną do przewoźnika w związku z powstaniem szkody w transporcie oraz inną dokumentację zabezpieczającą roszczenia regresowe PZU w stosunku do osób odpowiedzialnych za powstałą szkodę;
- 7) w przypadku wszczęcia postępowania mającego znaczenie dla ustalenia odpowiedzialności PZU, poinformować o tym PZU oraz dostarczyć PZU odpis prawomocnego orzeczenia kończącego to postępowanie w terminie 14 dni od dnia jego uprawomocnienia się.
10. Wykonanie obowiązków, o których mowa w ust. 9, niezbędne jest do ustalenia odpowiedzialności PZU.
11. W przypadku zajścia szkody, ubezpieczający lub ubezpieczony zobowiązany jest do zagospodarowania dotkniętego szkodą mienia w porozumieniu i zgodnie z ewentualnymi zaleceniami PZU.
12. PZU jest zobowiązany:
- po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu wypadku ubezpieczeniowego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, do poinformowania o tym ubezpieczającego lub ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz do podjęcia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także do poinformowania osoby występującej z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PZU lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania; w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, zawiadomienie o zajściu wypadku ubezpieczeniowego może zgłosić również ubezpieczony albo jego spadkobiercy; w tym przypadku spadkobierca jest traktowany tak jak uprawniony z umowy ubezpieczenia;
  - jeżeli w terminach określonych w § 15 ust. 1 i 2 nie wypłaci odszkodowania, do zawiadomienia pisemnie:
    - osoby zgłaszającej roszczenie oraz
    - ubezpieczonego w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie
 – o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także do wypłaty bezspornej części odszkodowania;
  - jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie:
    - osoby występującej z roszczeniem oraz
    - ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie
 – wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania oraz do pouczenia tej osoby o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;
- 4) do udostępniania ubezpieczającemu, ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, informacji i dokumentów gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności PZU lub wysokości odszkodowania; osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez PZU udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU;
- 5) do udostępnienia osobom, o których mowa w pkt 4, informacji i dokumentów, o których mowa w pkt 4, na ich żądanie, w postaci elektronicznej;
- 6) na żądanie ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, do udostępnienia posiadanych przez siebie informacji związanych z wypadkiem ubezpieczeniowym będącym podstawą ustalenia odpowiedzialności PZU oraz ustalenia okoliczności wypadku ubezpieczeniowego, jak również wysokości odszkodowania;
- 7) na żądanie ubezpieczającego lub ubezpieczonego, do przekazania informacji o oświadczeniach złożonych przez nich na etapie zawierania umowy ubezpieczenia na potrzeby oceny ryzyka ubezpieczeniowego lub kopii dokumentów sporządzonych na tym etapie.

## USTALENIE WYSOKOŚCI SZKODY I ODSZKODOWANIA

### § 14

#### 1. Wysokość szkody w ubezpieczeniu mieniu ustala się:

- w razie utraty lub całkowitego zniszczenia mienia albo takiego uszkodzenia mienia, że z uwagi na jego właściwości nie nadaje się ono do naprawy (naprawa uszkodzonego mienia jest niewykonalna lub ekonomicznie nieuzasadniona, co oznacza, że koszt naprawy, ustalony według przeciętnych cen towarów i usług, jest wyższy niż przyjęta w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia) – według wartości utraconego, zniszczonego lub uszkodzonego mienia ustalonej w fakturze lub według wartości rzeczywiściej lub według wartości wytworzenia, w zależności od tego, jaką podstawę określenia sumy ubezpieczenia przyjęto w umowie ubezpieczenia, zgodnie z § 4 ust. 4;
  - w razie uszkodzenia mienia, które nadaje się do naprawy (naprawa uszkodzonego mienia jest wykonalna i ekonomicznie uzasadniona, co oznacza, że koszt naprawy, ustalony według przeciętnych cen towarów i usług, jest niższy niż przyjęta w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia) – według udokumentowanego kosztu naprawy;
  - w razie uszkodzenia mienia w stopniu kwalifikującym do dalszej sprzedaży, lecz po obniżonych cenach – według różnicy pomiędzy wartością uszkodzonego mienia ustaloną w fakturze lub według wartości rzeczywiściej lub według wartości wytworzenia, w zależności od tego, jaką podstawę określenia sumy ubezpieczenia przyjęto w umowie ubezpieczenia – zgodnie z § 4 ust. 4, a ceną uzyskaną ze sprzedaży w drodze przetenczy; o każdej planowanej przecenie uszkodzonego mienia ubezpieczony zobowiązany jest powiadomić PZU.
2. Wysokość szkody ustala się z uwzględnieniem kwot, o których mowa w § 4 ust. 5, jeżeli zostały one objęte odpowiedzialnością PZU.
3. W przypadku braku we wniosku lub w umowie ubezpieczenia informacji o podstawie ustalenia wartości ubezpieczonego mienia wysokość szkody ustala się:
- dla mienia fabrycznie nowego – na podstawie wartości z faktury dostawcy lub, w przypadku jej braku na podstawie kosztów wytworzenia – bez uwzględnienia VAT, zysku, podatku akcyzowego i przewoźnego, chyba że wartość przewoźnego mienia została zwiększona o kwoty wymienione w § 4 ust. 5;
  - dla mienia używanego – na podstawie wartości rzeczywiściej – bez uwzględnienia VAT, zysku, podatku akcyzowego i przewoźnego, chyba że wartość przewoźnego mienia została zwiększona o kwoty wymienione w § 4 ust. 5.
4. Za zgodą PZU wysokość szkody może zostać ustalona w oparciu o potwierdzone przez rzeczoznawcę stopień uszkodzenia mienia,

określony jako procentowa utrata wartości mienia objętego ubezpieczeniem.

5. Wysokość szkody określa się na podstawie cen z dnia powstania szkody.
6. Jeżeli przedmiotem ubezpieczenia są maszyny lub urządzenia, odszkodowanie nie może przekroczyć kosztu wymiany lub naprawy części, która uległa utracie lub uszkodzeniu, powiększonego o koszty dostarczenia tej części i jej ponownego montażu oraz cła, pod warunkiem że koszty opłaty celnej zostały uwzględnione w sumie ubezpieczenia i zostały one poniesione, oraz z zastrzeżeniem, że odszkodowanie nie może przekroczyć wartości całej maszyny lub urządzenia.
7. Przy ustalaniu wysokości szkody nie uwzględnia się:
  - 1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej, artystycznej lub pamiątkowej;
  - 2) dodatkowych kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą;
  - 3) kosztów innowacji, modernizacji lub ulepszeń.
8. Wysokość szkody zmniejsza się o wartość pozostałości po uszkodzonym lub zniszczonym mieniu.
9. Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości szkody ustalonej zgodnie z ust. 1–8, nie wyższej jednak niż suma ubezpieczenia, oraz zgodnie z limitami odpowiedzialności określonymi w umowie ubezpieczenia.
10. Jeżeli suma ubezpieczenia jest niższa od wartości przedmiotu ubezpieczenia w dniu szkody, przy uwzględnieniu rodzaju zadeklarowanej wartości będącej podstawą do ustalenia sumy ubezpieczenia (niedoubezpieczenie), odszkodowanie zmniejsza się w takim stosunku, w jakim pozostaje zadeklarowana suma ubezpieczenia do wartości przedmiotu ubezpieczenia na dzień powstania szkody.
11. Jeżeli suma ubezpieczenia przewyższa faktyczną wartość przedmiotu ubezpieczenia w dniu szkody, przy uwzględnieniu rodzaju zadeklarowanej wartości będącej podstawą do ustalenia sumy ubezpieczenia (nadubezpieczenie), PZU odpowiada do wysokości szkody ustalonej według zasad określonych w OWU.
12. Od ustalonego zgodnie z powyższymi postanowieniami odszkodowania odejmuje się franszyzę redukcyjną w wysokości wskazanej w umowie ubezpieczenia.
13. W razie wyrażenia sum ubezpieczenia, limitów odpowiedzialności lub franszyzy redukcyjnej w walucie obcej, kwoty sum ubezpieczenia, limitów odpowiedzialności i franszyzy redukcyjnej przelicza się na złote według średniego kursu NBP z dnia powstania szkody.
14. Wysokość szkody wynikającej z udziału ubezpieczonego mienia w awarii wspólnej i kosztach ratownictwa w przypadku transportu morskiego jest ustalana w oparciu o przepisy Kodeksu morskiego oraz inne zwyczajowo stosowane w tych przypadkach reguły międzynarodowe.
15. Odszkodowanie wypłaca się w złotych. Przeliczenia walut obcych na złote dokonuje się według średniego kursu NBP z dnia powstania szkody.
16. Odszkodowanie na rzecz zagranicznej osoby uprawnionej do odszkodowania wypłacane może być w walucie kontraktu.

## WYPŁATA ODSZKODOWANIA

### § 15

1. PZU wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku ubezpieczeniowym.
2. Gdyby wyjaśnienie w terminie określonym w ust. 1 okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania PZU powinien wypłacić w terminie określonym w ust. 1.
3. Jeżeli należna składka została rozłożona na raty, w przypadku powstania szkody raty wymagalne, a nieopłacone na dzień ustalenia odszkodowania mogą zostać potrącone z kwoty do wypłaty.

4. Wypłata odszkodowania nie powoduje zmniejszenia sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie ubezpieczenia.
5. Postanowienie ust. 4 nie ma zastosowania do ustalonych w umowie ubezpieczenia limitów odpowiedzialności, które ulegają każdorazowo pomniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania.

## MIENIE ODZYSKANE

### § 16

W razie uzyskania informacji o przedmiotach utraconych wskutek zajścia wypadku ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową ubezpieczony zobowiązany jest zawiadomić o tym niezwłocznie PZU oraz uczestniczyć w czynnościach zmierzających do rozpoznania i odzyskania tych przedmiotów. Jeżeli ubezpieczony odzyskał przedmioty w stanie niezmienionym, PZU wolny jest od obowiązku wypłaty odszkodowania, a w razie gdy odszkodowanie zostało wypłacone, ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie zwrócić PZU wypłaconą kwotę. W razie odzyskania przedmiotów w stanie uszkodzonym lub niekompletnym, zwrótowi podlega kwota odpowiadająca wartości odzyskanego przedmiotu w dniu jego odzyskania.

## ROSZCZENIA REGRESOWE

### § 17

1. Z dniem wypłaty przez PZU odszkodowania roszczenia ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na PZU do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli PZU pokrył tylko część szkody, ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami PZU.
2. Ubezpieczający lub ubezpieczony zobowiązany jest zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę oraz udzielić PZU wszelkiej pomocy dostarczając informacji oraz dokumentów niezbędnych do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych.
3. Jeżeli ubezpieczony bez zgody PZU zrezygnuje z ograniczył roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, PZU może odmówić odszkodowania lub je odpowiednio zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłaceniu odszkodowania, PZU może zażądać od ubezpieczonego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.
4. W przypadku umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek (umowy ubezpieczenia na rzecz osoby trzeciej) w transporcie morskim, ubezpieczony zobowiązany jest przenieść na PZU roszczenia ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, do wysokości wypłaconego odszkodowania.

## PODWÓJNE UBEZPIECZENIE

### § 18

1. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, ubezpieczony nie może żądać świadczenia przenoszącego wysokość szkody. Między ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.
2. Jeżeli w którejkolwiek z umów ubezpieczenia, o których mowa w ust. 1, uzgodniono, że suma wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia może być wyższa od poniesionej szkody, zapłaty świadczenia w części przenoszącej wysokość szkody ubezpieczony może żądać tylko od tego ubezpieczyciela. W takim przypadku dla określenia odpowiedzialności między ubezpieczycielami należy przyjąć, że w ubezpieczeniu, o którym mowa w niniejszym postanowieniu, suma ubezpieczenia równa jest wartości ubezpieczeniowej.

## PLATNICZY PODATKU VAT

### § 19

Jeżeli ubezpieczony jest uprawniony do odliczenia podatku od towarów i usług VAT, naliczanego przy nabyciu mienia stanowiącego przedmiot ubezpieczenia, to w przypadku braku pisemnego wniosku, o którym mowa w § 4 ust. 5 pkt 2, wartość będąca podstawą ustalenia sumy ubezpieczenia, suma ubezpieczenia, wysokość szkody, wysokość odszkodowania dla tego mienia nie uwzględniają tego podatku.

## POSTANOWIENIA KOŃCOWE

### § 20

1. Reklamację, skargę lub zażalenie składa się w każdej jednostce PZU obsługującej klienta.
2. Reklamacja, skarga lub zażalenie mogą być złożone w formie:
  - 1) pisemnej – osobiście albo przesyłką pocztową w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe, na przykład pisząc na adres: PZU SA ul. Postępu 18A, 02-676 Warszawa (adres tylko do korespondencji);
  - 2) ustnej – telefonicznie, na przykład dzwoniąc pod numer infolinii 801 102 102, albo osobiście do protokołu podczas wizyty w jednostce, o której mowa w ust. 1;
  - 3) elektronicznej – wysyłając e-mail na adres reklamacje@pzu.pl lub wypełniając formularz na [www.pzu.pl](http://www.pzu.pl).
3. PZU rozpatruje reklamację, skargę lub zażalenie i udziela na nie odpowiedzi, bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji, skargi lub zażalenia i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 3, PZU przekazuje osobie, która złożyła reklamację, skargę lub zażalenie informację, w której:
  - 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia;
  - 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
  - 3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji, skargi lub zażalenia i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji, skargi lub zażalenia.
5. Odpowiedź PZU na reklamację, skargę lub zażalenie zostanie dostarczona osobie, która je złożyła, w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji, z tym że odpowiedź można dostarczyć pocztą elektroniczną wyłącznie na wniosek osoby, która złożyła tę reklamację, skargę lub zażalenie.
6. Osobie fizycznej, która złożyła reklamację przysługuje prawo wniesienia do Rzecznika Finansowego wniosku dotyczącego:
  - 1) nieuwzględnienia roszczeń w trybie rozpatrywania reklamacji;
  - 2) niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą tej osoby w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację.
7. Reklamacje, skargi i zażalenia rozpatrywane są przez jednostki organizacyjne PZU, które są właściwe ze względu na przedmiot sprawy.
8. Reklamacje uregulowane są w ustawie o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz w ustawie o dystrybucji ubezpieczeń.
9. PZU przewiduje możliwość pozasądowego rozwiązywania sporów.
10. Podmiotem uprawnionym w rozumieniu ustawy o pozasądowym rozpatrywaniu sporów konsumenckich, właściwym dla PZU do pozasądowego rozpatrywania sporów, jest Rzecznik Finansowy, którego adres strony internetowej jest następujący: [www.rf.gov.pl](http://www.rf.gov.pl).
11. Ubezpieczającemu, ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, będącemu konsumentem, przysługuje prawo zwrócenia się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
12. W przypadku umowy zawieranej za pośrednictwem Internetu, konsument ma prawo skorzystać z pozasądowego sposobu rozstrzygnięcia sporów i złożyć skargę za pośrednictwem platformy internetowej systemu rozstrzygnięcia sporów (Platforma ODR) zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 524/2013 z dnia 21 maja 2013 r. – adres: <http://ec.europa.eu/consumers/odr/>. Za działanie Platformy ODR odpowiada Komisja Europejska. Adres poczty elektronicznej do kontaktu z PZU to: reklamacje@pzu.pl.
13. PZU podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
14. Językiem stosowanym przez PZU w relacjach z konsumentem jest język polski.
15. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
16. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

### KLAUZULA NR 1 – ROZSZERZENIE ZAKRESU UBEZPIECZENIA O SZKODY POWSTAŁE PODCZAS ZAŁADUNKU

1. Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody powstałe podczas załadunku mienia na środek transportu, spowodowane wskutek:
  - 1) wypadków ubezpieczeniowych objętych ochroną podczas transportu zgodnie z wybranym przez ubezpieczającego zakresem ubezpieczenia;
  - 2) uderzenia lub uszkodzenia mienia przez urządzenia załadowcze oraz wskutek upadku mienia.
2. PZU nie odpowiada za szkody powstałe podczas załadunku dokonywanego:
  - 1) przez osoby nieposiadające uprawnień wymaganych odpowiednimi przepisami prawa, o ile takie uprawnienia są wymagane;
  - 2) przez osoby będące w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu, lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, lub po zażyciu środków, po użyciu których prowadzenie lub operowanie urządzeniem załadowczym jest niedozwolone lub niewskazane;
  - 3) przy użyciu urządzeń niesprawnych lub nieposiadających ważnych świadectw badań technicznych lub innych dokumentów wymaganych przepisami.
3. W przypadku ubezpieczonego będącego osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą wyłączenia, o których mowa w ust. 2, mają zastosowanie wyłącznie wtedy gdy okoliczności, o których mowa w tych wyłączeniach, miały wpływ na zajście wypadku ubezpieczeniowego objętego zakresem ubezpieczenia.

### KLAUZULA NR 2 – ROZSZERZENIE ZAKRESU UBEZPIECZENIA O SZKODY POWSTAŁE PODCZAS WYŁADUNKU

1. Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody powstałe podczas wyładunku mienia ze środka transportu spowodowane wskutek:
  - 1) wypadków ubezpieczeniowych objętych ochroną podczas transportu zgodnie z wybranym przez ubezpieczającego zakresem ubezpieczenia;
  - 2) uderzenia lub uszkodzenia mienia przez urządzenia wyładownicze oraz wskutek upadku mienia.
2. PZU nie odpowiada za szkody powstałe podczas wyładunku dokonywanego:
  - 1) przez osoby nie posiadające uprawnień wymaganych odpowiednimi przepisami prawa, o ile takie uprawnienia są wymagane;
  - 2) przez osoby będące w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu, lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, lub po zażyciu środków, po użyciu których prowadzenie lub operowanie urządzeniem wyładowniczym jest niedozwolone lub niewskazane;
  - 3) przy użyciu urządzeń niesprawnych lub nie posiadających ważnych świadectw badań technicznych lub innych dokumentów wymaganych przepisami.
2. W przypadku ubezpieczonego będącego osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą wyłączenia o których mowa w ust. 2, mają zastosowanie wyłącznie wtedy gdy okoliczności, o których mowa w tych wyłączeniach, miały wpływ na zajście wypadku ubezpieczeniowego objętego zakresem ubezpieczenia.

### KLAUZULA NR 3 – ROZSZERZENIE ZAKRESU UBEZPIECZENIA DLA MIENIA PRZEWOŻONEGO TRANSPORTEM WŁASNYM O SZKODY POWSTAŁE PODCZAS POSTOJU ŚRODKA TRANSPORTU

1. Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ubezpieczenia oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia mienia przewożonego transportem własnym o szkody powstałe w czasie niezbędnego postoju środka transportu:
  - 1) w obrębie stacji paliw, hotelu, motelu, baru, restauracji w miejscu oświetlonym podczas postoju w porze nocnej oraz w czasie pracy tych punktów usługowych;
  - 2) na parkingu przystosowanym do postoju pojazdów ciężarowych położonym bezpośrednio przy autostradzie lub drodze ekspresowej, o ile taki postój wynika z:
    - tankowania paliwa lub uzupełniania innych płynów eksploatacyjnych,
    - zaspokajania potrzeb fizjologicznych,
    - spożywania posiłku,
    - braku możliwości przekazania towaru odbiorcy wskutek dotarcia na miejsce rozładunku poza godzinami pracy odbiorcy.
2. W przypadku opuszczenia środka transportu odpowiedzialność PZU istnieje wyłącznie jeżeli kierowca opuszczając pojazd zamknął go na wszystkie zamki fabryczne i uruchomił zabezpieczenia przeciwkradzieżowe oraz zabrał ze sobą dokumenty pojazdu i dokumenty przewozowe.

## **KLAUZULA NR 4 – ROZSZERZENIE ZAKRESU UBEZPIECZENIA O SZKODY POWSTAŁE WSKUTEK ROZMROŻENIA LUB NIEZACHOWANIA KONTROLOWANEJ TEMPERATURY PRZEWOZU**

1. Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody w ubezpieczonym mieniu będące następstwem rozmrożenia lub niezachowania kontrolowanej temperatury przewozu, pod warunkami:
  - 1) w przypadku transportu własnego:
    - a) określenia w instrukcji lub dokumentacji przewozowej temperatury przewozu i rodzaju środka transportu (izoterma) oraz
    - b) wyposażenia środka transportu w sprawny technicznie agregat chłodniczy i termograf umożliwiający dokonanie wydruku pomiarów temperatury oraz
    - c) nie wyłączenia silnika pojazdu na postojach w przypadku, gdy praca agregatu chłodniczego jest zależna od pracy silnika lub
  - d) podłączenia agregatu chłodniczego do zewnętrznego źródła zasilania w trakcie postojów, gdy tego wymaga praca agregatu;
  - 2) w przypadku transportu obcego – przekazania przewoźnikowi przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego pisemnych instrukcji zawierających zalecenia określone w pkt 1.
2. Niezależnie od sposobu przewozu szkody spowodowane rozmrożeniem lub niezachowaniem temperatury są objęte odpowiedzialnością PZU w ramach niniejszej klauzuli jedynie wtedy, gdy nieprawidłowe działanie systemu chłodzenia jest odnotowane na termografie i jest nie krótsze niż 2 następujące po sobie godziny, a przewożone mienie doznało w tym czasie zmian jakościowych dotyczących konsystencji, charakteru czy formy, prowadzących do obniżenia jego wartości użytkowej i handlowej. Przy czym oba wymienione elementy (zmiana jakościowa i obniżenie się wartości mienia) muszą wystąpić łącznie.

## **KLAUZULA NR 5 – ROZSZERZENIE ZAKRESU UBEZPIECZENIA O SZKODY POWSTAŁE WSKUTEK AKTÓW TERRORYZMU**

1. Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody powstałe w ubezpieczonym mieniu w wyniku zajścia wypadków ubezpieczeniowych objętych ochroną ubezpieczeniową oraz akcji ratowniczej prowadzonej w związku z tymi wypadkami, będącymi bezpośrednim następstwem aktów terroryzmu w rozumieniu § 8 ust. 3 pkt 2 OWU.
2. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej przewidzianego niniejszą klauzulą wyłączone są szkody:
  - 1) spowodowane przez konfiskatę lub zniszczenie ubezpieczonego mienia z nakazu rządu lub jakiegokolwiek organu władzy publicznej;
  - 2) powstałe wskutek nie dojścia do skutku przewozu.
3. Odpowiedzialność PZU z tytułu niniejszej klauzuli ograniczona jest do ustalonego w umowie ubezpieczenia limitu odpowiedzialności PZU, nie wyższego jednak niż maksymalna wartość mienia (suma ubezpieczenia) na jednym środku transportu.
4. Limit odpowiedzialności PZU ulega pomniejszeniu o kwotę każdego odszkodowania oraz kosztów, wypłaconych z tytułu ubezpieczenia w ramach niniejszej klauzuli. Ubezpieczający może za zgodą PZU uzupełnić wysokość limitu odpowiedzialności za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej. W przypadku uzupełnienia limitu odpowiedzialności podwyższony limit stanowi granicę odpowiedzialności PZU od dnia następnego po zaplaceniu dodatkowej składki.

## **KLAUZULA NR 6 – ROZSZERZENIE ZAKRESU UBEZPIECZENIA O SZKODY POWSTAŁE WSKUTEK RYZYK STRAJKOWYCH**

1. Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek zajścia wypadków ubezpieczeniowych objętych ochroną ubezpieczeniową oraz akcji ratowniczej prowadzonej w związku z tymi wypadkami, będącymi bezpośrednim następstwem strajków, rozruchów lub zamieszek społecznych.
2. Przez strajki, rozruchy oraz zamieszki społeczne rozumie się:
  - 1) działanie osoby lub grupy osób, powodujące zakłócenia porządku publicznego, z wyjątkiem tych działań, które są powiązane ze zdarzeniami określonymi w § 8 ust. 1 pkt. 2 OWU, pozostającymi poza ochroną ubezpieczeniową;
  - 2) działanie legalnie ustanowionej władzy zmierzające do przywrócenia porządku publicznego lub zminimalizowania skutków zakłóceń;
  - 3) umyślne działanie strajkującego lub poddanego lokatowi pracownika, mające na celu wspomoczenie strajku lub przeciwstawienie się lokatowowi;
  - 4) działanie legalnie ustanowionej władzy zapobiegające takim czynnościom lub działającej w celu zminimalizowania skutków takich czynności.
3. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej przewidzianego niniejszą klauzulą wyłączone są szkody:
  - 1) spowodowane przez konfiskatę lub zniszczenie z nakazu rządu lub jakiegokolwiek organu władzy publicznej;
  - 2) powstałe wskutek zaniechania działania bądź uniemożliwienia wykonania działania, opóźnienia lub zakłóceń działalności;
  - 3) powstałe wskutek nie dojścia do skutku przewozu.
4. Odpowiedzialność PZU z tytułu niniejszej klauzuli ograniczona jest do ustalonego w umowie ubezpieczenia limitu odpowiedzialności PZU, nie wyższego jednak niż maksymalna wartość mienia (suma ubezpieczenia) na jednym środku transportu.
5. Limit odpowiedzialności PZU ulega pomniejszeniu o kwotę każdego odszkodowania oraz kosztów, wypłaconych z tytułu ubezpieczenia w ramach niniejszej klauzuli. Ubezpieczający może za zgodą PZU uzupełnić wysokość limitu odpowiedzialności za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej. W przypadku uzupełnienia limitu odpowiedzialności podwyższony limit stanowi granicę odpowiedzialności PZU od dnia następnego po zaplaceniu dodatkowej składki.

## **KLAUZULA NR 7 – ROZSZERZENIE ZAKRESU UBEZPIECZENIA O SZKODY POWSTAŁE WSKUTEK ZAPŁATY AKCYZY Z TYTUŁU UBYTKÓW W UBEZPIECZONYM MIENIU POWSTAŁYCH W PROCEDURZE ZAWIESZENIA POBORU AKCYZY W CZASIE TRANSPORTU TEGO MIENIA**

1. Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody powstałe wskutek zapłaty akcyzy z tytułu ubytków w ubezpieczonym mieniu powstałych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy w czasie transportu tego mienia, w przypadku gdy zgodnie z obowiązującymi przepisami wobec ubezpieczonego wykonującego czynności z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy może, na skutek wypadku ubezpieczeniowego objętego ubezpieczeniem, powstać obowiązek zapłaty podatku akcyzowego.
2. Wartość przewożonego mienia, ustalona zgodnie z § 4 ust. 4 zostaje powiększona o wartość podatku akcyzowego, stanowiącego zobowiązanie ubezpieczonego za mienie zniszczone, utracone lub uszkodzone w wyniku wypadku ubezpieczeniowego objętego ubezpieczeniem.
3. W odniesieniu do podatku akcyzowego ubezpieczonym i uprawnionym do odszkodowania jest podmiot zobowiązany zgodnie z przepisami prawa do zapłaty tego podatku.
4. Odszkodowanie obejmuje wyłącznie akcyzę płatną na podstawie przepisów prawa polskiego polskim organom podatkowym.
5. PZU nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek zapłaty akcyzy z tytułu ubytków w ubezpieczonym mieniu powstałych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy w czasie transportu tego mienia w przypadku, gdy ubezpieczony nie wykazał organowi podatkowemu okoliczności zwalniających z zapłaty akcyzy, zgodnie z obowiązującymi przepisami, a okoliczności powstania szkody wskazują na to, że ubezpieczony nie był zobowiązany do jej zapłaty.
6. Niniejsza umowa ubezpieczenia nie stanowi gwarancji zapłaty akcyzy.

## **KLAUZULA NR 8 – DOTYCZĄCA KOSZTÓW OPŁAT CELNYCH**

1. Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej wartość przewożonego mienia, ustalona zgodnie z § 4 ust. 4 zostaje powiększona o wartość cła wymaganego w kraju docelowym, lub – w przypadku gdy uszkodzone mienie zostanie sprzedane podczas przewozu – w kraju, przez który jest ono przewożone. Wartość cła powinna być zadeklarowana osobno.
2. PZU jest zobowiązany do wypłacenia odszkodowania jedynie za cło faktycznie zapłacone zgodnie z obowiązującymi taryfami, w odniesieniu do mienia utraconego lub uszkodzonego w wyniku wypadków ubezpieczeniowych objętych umową ubezpieczenia.
3. Odzyskane później przez ubezpieczonego koszty opłat celnych należy zwrócić PZU.
4. W przypadku wypłaty odszkodowania za utracone lub uszkodzone mienie w wysokości wartości mienia, w celu uniknięcia płacenia cła, PZU ma prawo zażądać od ubezpieczonego zniszczenia uszkodzonego mienia lub rezygnacji z prawa własności w odniesieniu do tego mienia.

**INFORMACJA ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH  
DLA KLIENTA**



|  | <b>INFORMACJA ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH<br/>DLA UBEZPIECZAJĄCEGO</b>   | <b>INFORMACJA ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH<br/>DLA UBEZPIECZONEGO</b>  |
|--|--|---|
| <b>ADMINISTRATOR I DANE KONTAKTOWE ADMINISTRATORA I INSPEKTORA OCHRONY DANYCH</b>    | Administratorem danych osobowych jest PZU SA z siedzibą w Warszawie, przy al. Jana Pawła II 24, 00-133 Warszawa. Kontakt z administratorem jest możliwy za pośrednictwem adresu e-mail kontakt@pzu.pl lub pisemnie na wyżej wskazany adres siedziby administratora. We wszystkich sprawach z zakresu ochrony danych osobowych może Pani/Pan kontaktować się z wyznaczonym przez administratora Inspektorem Ochrony Danych. Taki kontakt może się odbyć drogą elektroniczną na adres e-mail IODpzu@pzu.pl lub pisemnie na adres PZU SA, IOD, al. Jana Pawła II 24, 00-133 Warszawa.   |   |
| <b>OBOWIĄZEK PODANIA DANYCH</b>  | Podanie danych osobowych w związku z zawieraniem umowy jest konieczne do zawarcia i wykonywania umowy ubezpieczenia oraz do dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego – bez podania danych osobowych nie jest możliwe zawarcie umowy ubezpieczenia.<br>Podanie danych osobowych w celach marketingowych jest dobrowolne.  |   |
| <b>ZAKRES I ŹRÓDŁO DANYCH</b>  |  | Administrator otrzymał Pani/Pana dane od Ubezpieczającego w związku z objęciem Pani/Pana ochroną ubezpieczeniową.<br>Pani/Pana dane zostały przekazane administratorowi w zakresie: danych identyfikacyjnych, danych adresowych.  |
| <b>PRZETWARZANIE DANYCH</b><br>Administrator może przetwarzać Pani/Pana dane w celu: | <ul style="list-style-type: none"> <li>zawarcia i wykonania umowy ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do zawarcia i wykonywania umowy,</li> <li>oceny ryzyka ubezpieczeniowego w sposób zautomatyzowany w ramach profilowania klientów przed zawarciem umowy – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze wynikającego z przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,</li> <li>marketingu bezpośredniego produktów i usług własnych administratora, obejmującego profilowanie w celu dostosowania przesyłanych treści marketingowych – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest dostarczanie klientom informacji o produktach ubezpieczeniowych i innych produktach finansowych oferowanych przez PZU SA; w przypadku wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych w celach marketingowych w przypadku nieposiadania ubezpieczenia w PZU SA, tj. w przypadku niezawarcia umowy ubezpieczenia lub po rozwiązaniu umowy ubezpieczenia, zgoda ta będzie podstawą prawną dla przetwarzania danych osobowych; do celów marketingu wykorzystywane będą podane dane kontaktowe, dane kontaktowe pozyskane w przyszłości oraz dane dotyczące posiadanych produktów,</li> <li>ewentualnie w celu dochodzenia roszczeń lub obrony przed roszczeniami związanymi z zawartą z Panią/Panem umową ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest możliwość dochodzenia przez niego roszczeń oraz obrony przed roszczeniami wynikającymi z zawartej umowy ubezpieczenia,</li> <li>reasekuracji ryzyk – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest zmniejszenie ryzyka ubezpieczeniowego związanego z umową zawartą z Panią/Panem,</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>oceny ryzyka ubezpieczeniowego w sposób zautomatyzowany w ramach profilowania przed objęciem ubezpieczeniem – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze wynikającego z przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,</li> <li>marketingu bezpośredniego produktów i usług własnych administratora, obejmującego profilowanie w celu dostosowania przesyłanych treści marketingowych – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest dostarczanie klientom informacji o produktach ubezpieczeniowych i innych produktach finansowych oferowanych przez PZU SA; do celów marketingu wykorzystywane będą otrzymane dane kontaktowe, dane kontaktowe pozyskane w przyszłości oraz dane dotyczące posiadanych produktów,</li> <li>ewentualnie w celu dochodzenia roszczeń lub obrony przed roszczeniami związanymi z umową ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest możliwość dochodzenia przez niego roszczeń oraz obrony przed roszczeniami wynikającymi z zawartej umowy ubezpieczenia,</li> <li>reasekuracji ryzyk – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest zmniejszenie ryzyka ubezpieczeniowego związanego z objęciem Pani/Pana ochroną ubezpieczeniową,</li> <li>wypełniania przez administratora obowiązków dotyczących przechowywania dowodów księgowych dotyczących umów ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze wynikającego z przepisów o rachunkowości,</li> </ul> |

|                                    |  |   |
|------------------------------------|--|---|
|                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>wypełniania przez administratora obowiązków dotyczących przechowywania dowodów księgowych dotyczących umów ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania jest niezbedność do wypelnienia obowiazku prawnego ciążącego na administratorze wynikającego z przepisów o rachunkowości,</li> <li>ustalania wysokości składek ubezpieczeniowych, składek reasekuracyjnych oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości – podstawą prawną przetwarzania jest niezbedność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest ustalanie składek w wysokości, która zapewnia co najmniej wykonanie wszystkich zobowiązań z umów ubezpieczenia i pokrycie kosztów wykonywania działalności ubezpieczeniowej zakładu ubezpieczeń,</li> <li>podjęcia ewentualnych czynności w związku z przeciwdziałaniem wypłacaniu nienależnych świadczeń lub odszkodowań – podstawą prawną przetwarzania jest niezbedność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest możliwość przeciwdziałania wypłacaniu nienależnych świadczeń lub odszkodowań.</li> </ul> <p>Decyzje dotyczące wysokości składki ubezpieczeniowej będą podejmowane automatycznie tj. bez udziału człowieka, na podstawie Pani/Pana danych niezbędnych do dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego przez ubezpieczyciela w odniesieniu do przedmiotu ubezpieczenia. Decyzje będą oparte o profilowanie, tj. automatyczną ocenę ryzyka ubezpieczeniowego zawarcia z Panią/Panem umowy ubezpieczenia. W związku ze zautomatyzowanym podejmowaniem decyzji dotyczącej wysokości składki ubezpieczeniowej, ma Pani/Pan prawo do zakwestionowania tej decyzji, prawo do wyrażenia własnego stanowiska oraz wystąpienia o ponowne przeanalizowanie Pani/Pana sprawy i podjęcie decyzji przez pracownika.</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>ustalania wysokości składek ubezpieczeniowych, składek reasekuracyjnych oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości – podstawą prawną przetwarzania jest niezbedność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest ustalanie składek w wysokości, która zapewnia co najmniej wykonanie wszystkich zobowiązań z umów ubezpieczenia i pokrycie kosztów wykonywania działalności ubezpieczeniowej zakładu ubezpieczeń,</li> <li>podjęcia ewentualnych czynności w związku z przeciwdziałaniem wypłacaniu nienależnych świadczeń lub odszkodowań – podstawą prawną przetwarzania jest niezbedność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest możliwość przeciwdziałania wypłacaniu nienależnych świadczeń lub odszkodowań.</li> </ul> <p>Decyzje dotyczące wysokości składki ubezpieczeniowej będą podejmowane automatycznie tj. bez udziału człowieka, na podstawie Pani/Pana danych niezbędnych do dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego przez ubezpieczyciela w odniesieniu do przedmiotu ubezpieczenia. Decyzje będą oparte o profilowanie, tj. automatyczną ocenę ryzyka ubezpieczeniowego objęcia Pani/Pana ochroną ubezpieczeniową. W związku ze zautomatyzowanym podejmowaniem decyzji dotyczącej wysokości składki ubezpieczeniowej, ma Pani/Pan prawo do zakwestionowania tej decyzji, prawo do wyrażenia własnego stanowiska oraz wystąpienia o ponowne przeanalizowanie Pani/Pana sprawy i podjęcie decyzji przez pracownika.</p> |
| <b>OKRES PRZECHOWYWANIA DANYCH</b> | <p>Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane do momentu przedawnienia roszczeń z tytułu umowy ubezpieczenia lub do momentu wygaśnięcia obowiązku przechowywania danych wynikającego z przepisów prawa, w szczególności obowiązku przechowywania dokumentów księgowych dotyczących umowy ubezpieczenia, a także do momentu wygaśnięcia uprawnienia do przetwarzania danych w celach ustalania na ich podstawie wysokości składek ubezpieczeniowych, składek reasekuracyjnych oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości.</p> <p>Administrator przestanie wcześniej przetwarzać dane wykorzystywane do celów marketingu bezpośredniego, obejmującego profilowanie, jeżeli zgłosi Pani/Pan sprzeciw wobec przetwarzania Pani/Pana danych w tym celu. W zakresie, w jakim podstawą przetwarzania danych jest zgoda, Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane do czasu jej wycofania.</p>   |   |
| <b>PRZEKAZYWANIE DANYCH</b>        | <p>Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępnione podmiotom i organom upoważnionym do przetwarzania tych danych na podstawie przepisów prawa.</p> <p>Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępnione zakładom reasekuracji, a także mogą być przekazywane innym spółkom z Grupy PZU, jeśli wyraziła Pani/Pan zgodę na takie przekazanie.</p> <p>Pani/Pana dane osobowe mogą być przekazywane podmiotom przetwarzającym dane osobowe na zlecenie administratora: dostawcom usług IT, podmiotom przetwarzającym dane w celu windykacji należności, agencjom marketingowym, czy też agentom ubezpieczeniowym, przy czym takie podmioty przetwarzają dane na podstawie umowy z administratorem i wyłącznie zgodnie z poleceniami administratora.</p> <p>Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępnione podmiotom w państwach poza Europejskim Obszarem Gospodarczym w związku z realizacją umowy ubezpieczenia komunikacyjnego albo turystycznego.</p>  |   |
| <b>PANI/PANA PRAWA</b>             | <p>Przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do swoich danych osobowych oraz prawo żądania ich sprostowania, ich usunięcia lub ograniczenia ich przetwarzania.</p> <p>Przysługuje Pani/Panu prawo do przenoszenia danych osobowych, tj. do otrzymania od administratora Pani/Pana danych osobowych, w ustrukturyzowanym, powszechnie używanym formacie nadającym się do odczytu maszynowego. Może Pani/Pan przesłać te dane innemu administratorowi.</p> <p>W zakresie, w jakim podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest przesłanka prawnie uzasadnionego interesu administratora, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych. W szczególności przysługuje Pani/Panu prawo sprzeciwu wobec przetwarzania danych na potrzeby marketingu bezpośredniego w tym profilowania.</p> <p>W zakresie, w jakim podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest zgoda, ma Pani/Pan prawo jej wycofania. Zgodę można odwołać w każdym czasie w oddziale lub wysyłając e-mail na adres kontakt@pzu.pl albo pismo na adres PZU, ul. Postępu 18a, 02-676 Warszawa. Wycofanie zgody nie wpływa na zgodność z prawem przetwarzania dokonanego na podstawie zgody przed jej wycofaniem.</p> <p>W celu skorzystania z powyższych praw należy skontaktować się z administratorem lub z Inspektorem Ochrony Danych, korzystając ze wskazanych wyżej danych kontaktowych.</p> <p>Przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego. W Polsce takim organem nadzorczym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.</p>   |   |